

Pergolan viereen on istutettu köynnösrusuja, jotka rajaavat tilaa mukavasti.

Viimeisen päälle tyylikäs pergola

Pergolan alla on mukava viettää kesäpäivää, ja se on loistava paikka kasvattaa kukkia ja köynnöksiä. Tässä jutussa näytetään, miten rakennat tukevat pergolan tyyliä, joka **sopii useimmille piholle.**

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Projekti ei ole mitenkään vaikea, mutta tolpat pitää pystyttää pystysuoraan ja suoriin riveihin. Muuten niiden kanssa tulee vaikeuksia myöhemmin.

HELPPO

VAIKEA

VIE AIKAA

3–4 päivää.

HINTA

Noin 600 euroa.

MATERIAALIT

48x98 mm lankkua:

- 6 tolppaa (A), 250 cm (kootaan 12 lankusta)

48x148 mm lankkua:

- 1 lankku (B), 540 cm (toiselle pitkälle sivulle)
- 2 lankkua (C), 531 cm (toiselle pitkälle sivulle ja keskelle)
- 2 lankkua (D), 199,5 cm (lyhyille sivuille)
- 8 vinotukea (E), 90 cm pitkiä

45x70 mm rimaa:

- 10 poikkirimaa (F), 250 cm
- 6 päätykapulaa (G), 50 cm

21x70 mm lautaa:

- 10 peitelautaa (H), 253 cm

21x45 mm rimaa:

- Vinorimaa (J), 15 m yhteensä

Lisäksi:

- 6 tolppakiveä
- Pikkukiviä, koko 8–16 mm
- Sokkelihuopaa (tolppien alle)
- Puuliimaa ulkokäyttöön
- Galvanoituja ruuveja, 6x80 mm ja 8x40 mm
- Kansiruuveja, 10x120 mm
- Galvanoituja nauloja, 3,4x120 mm
- Linjalankaa
- 6 rauditusverkkoa á 80x120 cm
- 6 koukkuja verkon ripustamiseen
- 6 ketjunpätkeä verkolle
- Pohjustusöljyä ja ulkomaalia

Mittaa ja kaiva

Kun olet päättänyt pergolan paikan, tolpile pitää kaivaa kuopat. Kuopat on helppointa tehdä maakairalla ja lapiolla. Pelkällä lapiolla on vaikea kaivaa tarpeeksi syviä, noin metrin syvyyisiä kuoppia.

Kun kuopat ovat valmiit, niiden pohjalle kaadetaan pikkukiviä niin, että tolppakivet pysyvät pystysuorassa ja suunnilleen oikeassa korossa. Se helpottaa tolppien pystyttämistä suoraan.

1

Laske, kuinka monta tolppaa tarvitset ja mittaa niiden paikat. Varmista, että ne tulevat suoraan linjaan. Tämä pergola rakennetaan kiveyksen kohdalle.

2

Kaiva tolppakiville kuopat ja kaada niiden pohjalle pikkukiviä. Kuoppien pitää olla noin metrin syvyyisiä ja 1,5–2 metrin päässä toisistaan.

3

Pane tolppakivet kuoppiin ja tarkista vatupassilla, että ne ovat suorassa. Asenna aluksi uloimmat tolppakivet, jotta voit kohdistaa loput kivet niiden mukaan.

4

Tarkista, että ensimmäiset tolppakivet ovat oikeassa korossa. Se on helppoa, jos panet rungon pitkän osan tolppakivien päälle vatupassin kanssa. Asenna loput tolppakivet ensimmäisten mukaan.

5

Tarkista ristimitalla, että lyhyiden sivujen tolppakivet ovat suorassa kulmassa pitkien sivujen tolppakivien kanssa. Etäisyyden nurkasta nurkkaan pitää olla yhtä pitkä molemmissa suunnissa.

Pitkä sivu

Tolpat koostuvat kahdesta 48x98 millin lankusta, jotka liimataan ja ruuvataan yhteen. Aluksi asennetaan kuitenkin vain tolpan toinen, sisempi puoli. Toinen puoli asennetaan vasta, kun pergolan yläkehikko on tehty.

Rakentaminen aloitetaan toiselta pitkästä sivulta asentamalla nurkka-tolppien toiset puolet. Ne kiinnitetään aluksi vain puristimien ja parin tukilaudan avulla, jotta tolppia on helppo hienosäätää. Kun tolpat ovat tarkasti kohdillaan, toiselle pitkälle sivulle asennetaan yläpalkki. Sekin kiinnitetään aluksi vain puristimilla.

1 Mittaa ja sahaa lovi tolpan (A) toiseen puoleen palkkia varten. Maalaa tolpat ja käsittele niiden päät pohjustusöljyllä, jotta puu kestää käytössä pitempään.

2 Asenna nurkkatolpan (A) toinen puoli tolppakenkään. Kiinnitä se väliaikaisesti puristimella. Ennen kuin ruuvaat sen kiinni, asenna toisen nurkkatolpan toinen puoli ja tarkista, että osat ovat suorassa.

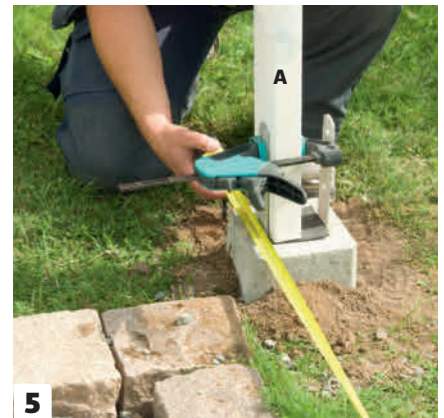

3 Nosta rungon pitkä osa (B) paikalleen.

Sen pitää olla samalla tasolla tolpan pään kanssa ja peittää lovi, joka on sahattu tolppaan (A) lyhyttä osaa varten. Kiinnitä pitkä osa väliaikaisesti puristimella.

4 Ruuvaa osa (B) kiinni, kun se on hienosäädetty paikalleen. Käytä 6x80 millin galvanoituja ruuveja. Ruuveille kannattaa porata valmiit ruuvinreiät, jotta puu ei halkea.

5 Mittaa tolppien (A) välinen etäisyys.

Mitan ulkonurkasta toiseen pitää vastata pitkän osan (B) mitta. Säädä tolppia, jos se on tarpeen, ja kiinnitä ne väliaikaisesti puristimilla.

6 Tarkista, että nurkkatolpat (A) ovat suorassa. Pystytä molempien nurkka-tolppien toiset puolet väliaikaisesti, jotta voit tarkistaa ristimitalla, että ne ovat oikeissa paikossa. Kiinnitä tolpat vinotuilla.

7 Ruuvaa nurkkatolpan (A) sisäpuoli kiinni 8x40 millin kansiruuveilla. Ruuvit ovat vain 40 millia pitkiä, jotta ne eivät osu toiselta puolelta tuleviin ruuveihin.

8 Nyt rungon pitkä osa (B) on paikallaan toisella puolella. Anna vinotukien olla, kunnes kaikki tolpat on hienosäädetty ja kiinnitetty. Se tehdään seuraavaksi.

Tolpat ja palkit

Palkit tulevat tolppien toisen puolen varaan, jotta ne saavat kunnolla tukea ja vahvuutta.

Nurkkatolppien sisemmät puolet on jo asennettu pitkille sivuille. Nyt on aika asentaa ulkopuolet. Niitä pitää lyhentää päistä, jotta niissä on tilaa palkeille. Sama pitää tehdä toisen puolen nurkkatolpalle ja keskitolpille.

Tolpat tehdään valmiiksi asentamalla ulommat puolet sisempiin. Kun kaikki osat on kiinnitetty, asennetaan viimeinen eli keskimmainen yläpalkki.

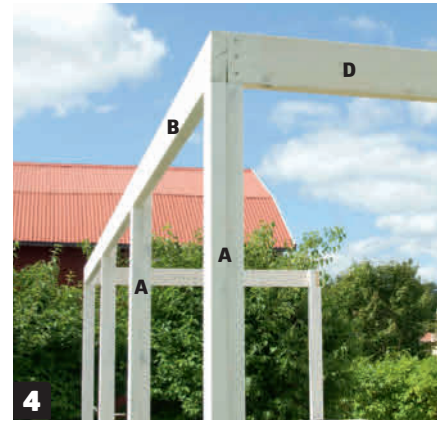
1 Liimaa ja ruuvaa toinen osa tolpan (A) ensimmäiseen osaan pergolan lyhyelle sivulle. Asenna ruuvit noin 50 sentin välein. Käytä 5x80 millin ruuveja.

2 Asenna rungon lyhyt osa (D), kun nurkka-tolpat (A) ovat valmiit. Palkin (D) pitää olla samassa linjassa tolpan ulkoreunan kanssa. Kiinnitä palkki 5x80 millin ruuveilla.

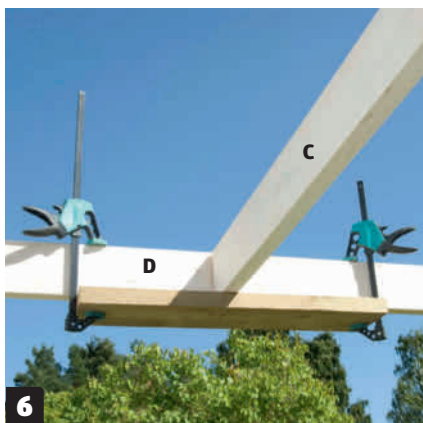
3 Pystytä keskitolpat nurkkatolppien väliin. Mittaa paikat tarkasti, jotta tolppien väleistä tulee yhtä isot. Asenna aluksi sisemmät puolet, jotka tulevat palkin yläreunan tasolle, ja sen jälkeen ulommat osat, jotka tukevat palkkia.

4 Nyt kaikki toisen puolen tolpat ovat valmiit. Kun kolme ensimmäistä palkkia on asennettu, nurkkiin kannattaa asentaa pari ylimääräistä ruuvia.

5 Asenna toinen pitkä palkki (C). Sen pitäisi sopia täydellisesti loviin.

6 Asenna keskilankku (C) palkkien (D) väliin. Kiinnitä palkin alapuolelle apulauta parilla puristimella hienosäätämisen ajaksi. Kiinnitä lankku 10x120 millin kansiruuveilla.

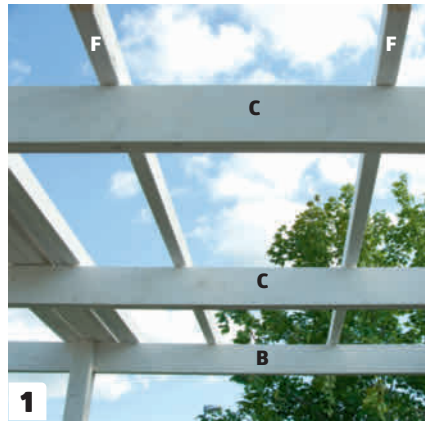

7 Pitkien sivujen palkit eivät ole yhtä pitkiä. C-palkit ovat lyhyempiä, jotta lyhyet osat (D) mahtuvat tolppien päälle.

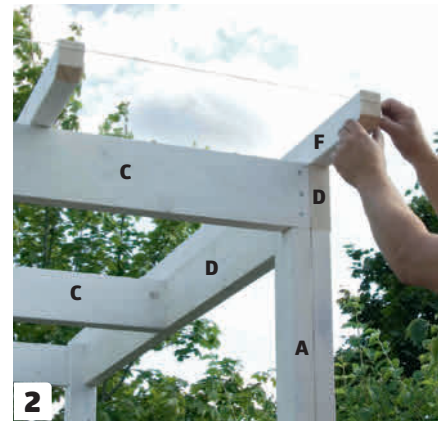
Poikkirimat

Pergolan palkkien päälle asennetaan poikkirimat. Ne heijastavat alapuolelle varjoja ja toimivat hyvinä alustoina köynnöskasveille. Tähän pergolaan asennetaan kymmenen poikkirimaa, jotka jaotellaan tasaisesti.

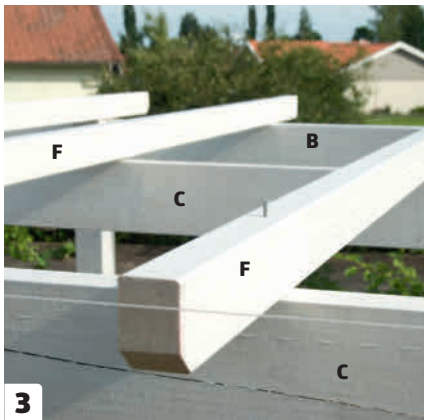
Rimojen päät yltävät vähän pergolan reunojen yli ja tekevät siitä tasapainoisemman näköisen. Rimojen päihin sahataan pienet viisteet, jotta ne näyttävät kevyemmiltä. Rimojen asentamisessa kannattaa käyttää apuna linjalankaa, joka viritetään reunimmaisten rimojen päihin. Loput rimat on helppo asentaa langan mukaan niiden väliin.

Jaottelemat (F) palkkien (B ja C) päälle ja päätä, millaiset välit näyttävät parhailta. Päätä myös, kuinka pitkälle palkkien yli rimojen päiden pitää yltää. Tässä rimat yltävät 23 senttiä palkkien yli.

Kiinnitä aluksi reunimmaiset rimat (F) molemmista päistä. Ne kuuluvat samaan linjaan lyhyiden palkkien (D) kanssa. Kun rimat ovat paikoillaan, viritä niiden väliin linjalanka ja asenna loput rimat sen mukaan.

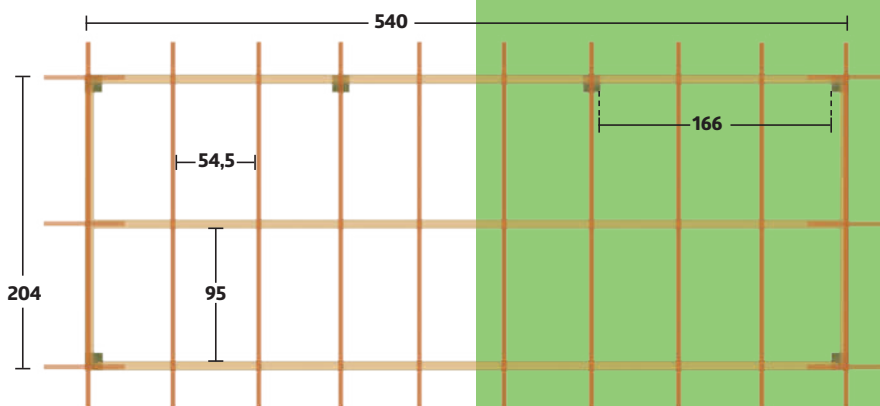
Kiinnitä rimat (F), kun ne ovat oikeilla paikoillaan. Tässä käytetään galvanoituja 3,4x120 millin nautoja.

Näin rakennat pergolan

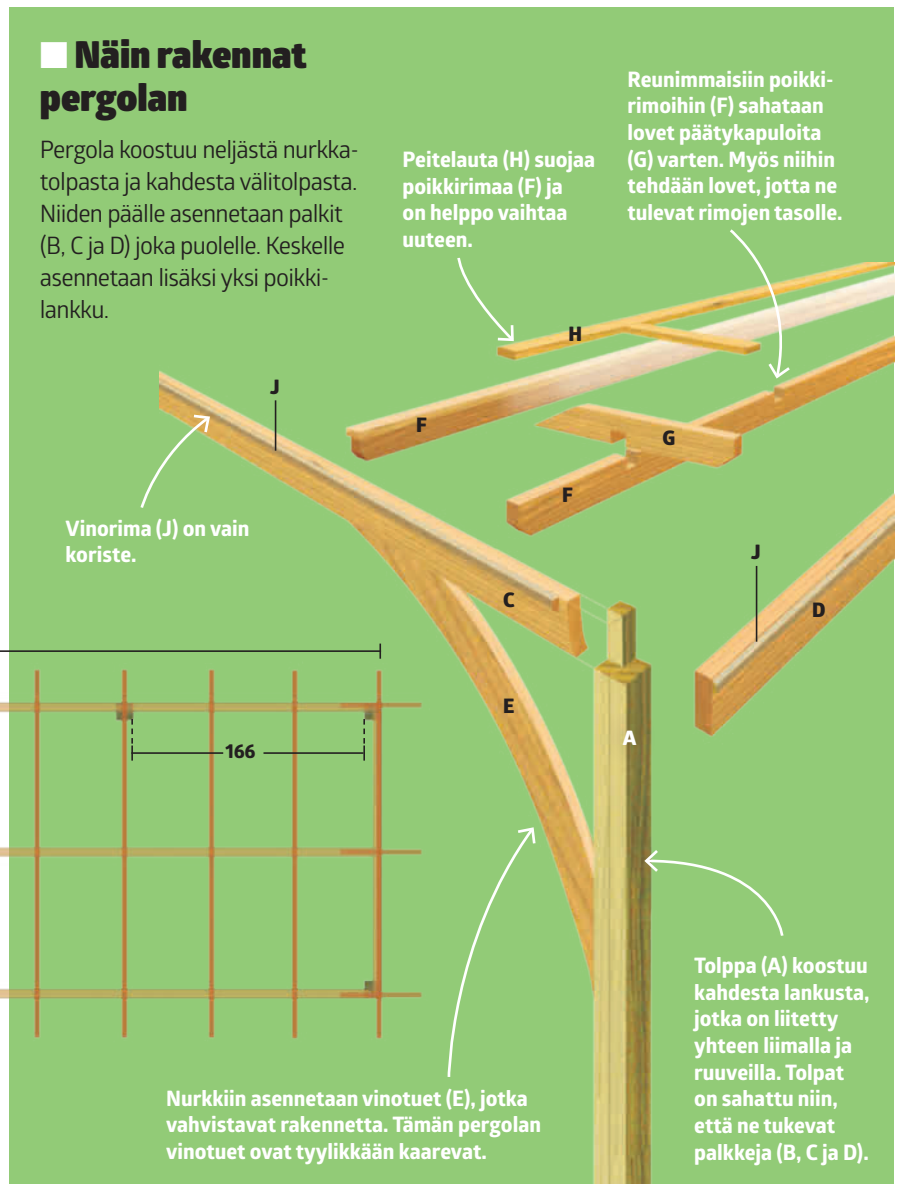
Pergola koostuu neljästä nurkkatolpasta ja kahdesta välitolpasta. Niiden päälle asennetaan palkit (B, C ja D) joka puolelle. Keskelle asennetaan lisäksi yksi poikkilankku.

Peitelauta (H) suojaa poikkirimaa (F) ja on helppo vaihtaa uuteen.

Reunimmaisiin poikkirimoihin (F) sahataan lovet päätykapuloita (G) varten. Myös niihin tehdään lovet, jotta ne tulevat rimojen tasolle.

Palkkien (B) päälle asennetaan rimat (F). Ne yltävät vähän pitkien sivujen palkkien yli. Lyhyille sivuille asennetaan pienet päätykapulat (G), jotka yltävät reunan yli.

Viimeinen silaus

Nyt pergolasta puuttuu enää viimeinen silaus. Sen lyhyille sivuille asennetaan pari lyhyttä rimanpätäkää, jotka yltävät palkkien yli samaan tapaan kuin poikkirimat.

Nurkkiin asennetaan rakennetta vahvistavat vinotuet. Pergolan päälle asennetaan peitelaudat, jotka suojaavat poikkirimoja ja antavat pergolalle sen lopullisen ilmeen.

Mittaa päätyrimat (G) ja tee niihin lovet. Sahaa lovien kohdalle muutama ura käsisahalla ja veistä puu pois taltalla. Kohdistaloimet niin, että päätykapulat yltävät yhtä pitkälle palkkien yli kuin poikkirimat.

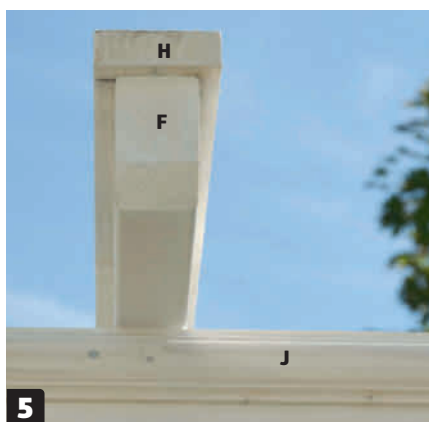
Tee lovet poikkirimoihin (F) kapuloita (G) varten. Pane päätykapula riman päälle viivojen piirtämistä varten. Käytä terävää talttaa lovien veistämiseen.

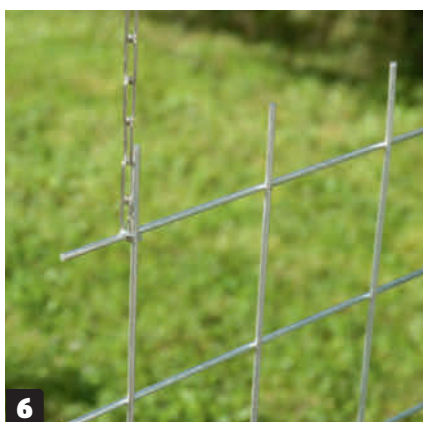
Mittaa vinotukien (E) pituus ja sahaa ne poikki 45 asteen kulmassa. Vinotukien muotoilussa on tilaa luovuudelle. Tässä suorasta lankusta sahattiin kaareva malli.

Asenna vinotuki (E) paikalleen, kun olet sahannut kaaren. Käytä apuna puristimia ja ruuvaa lankku kiinni molemmista päistä 80 ja 120 millin ruuveilla. Poraa ruuveille valmiit asennusreiät.

Asenna kaikkien rimojen (F) päälle peitelaudat (H). Laudan on tarkoitus olla rimaa leveämpi. Lista (J) on pelkkä koriste.

Asenna rauditusverkko tolppien väliin, jos haluat saada köynnöskasvit nousemaan pergolaa pitkin. Verkko on leikattu tolppien väliin sopivaksi, ja se ripustetaan ketjuilla.

Ketju roikkuu palkista ruuvilla ja on mitoitettu niin, että se pysyy kireänä.